

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA GOSPODARSTVA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3048-7/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA.....	10
5.1	Koncesije iz nadležnosti Ministarstva	10
5.2	Upravljanje projektima javnih investicija.....	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	13
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	14
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	14
7.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	14
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15
7.2	BILANS STANJA.....	18
7.2.1	Kratkoročna potraživanja	18
7.2.2	Stalna sredstva	19
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	20
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	21
8.	JAVNE NABAVKE	21
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	22
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	23
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	24
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	27

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva gospodarstva Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Ne možemo potvrditi kratkoročna potraživanja u iznosu od 173.890 KM s obzirom na to da se u najvećoj mjeri radi o zastarjelim potraživanjima, za koja nisu blagovremeno pokrenute aktivnosti na naplati u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Također, iskazana potraživanja potcijenjena su za najmanje 58.102 KM jer dio po osnovu naknada za koncesije nije knjigovodstveno evidentiran, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Dio cestovne infrastrukture knjigovodstveno je evidentiran u Glavnoj knjizi Ministarstva, iako od 2010. godine poslove iz oblasti cestovne infrastrukture obavlja Uprava za ceste. Navedeno može imati za posljedicu nepotpune evidencije o cestovnoj infrastrukturi koja je u nadležnosti Županije (tačka 7.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva gospodarstva Hercegbosanske županije za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Raspodjela sredstava podrške gospodarstvu u iznosu od 825.641 KM nije izvršena uz dosljednu primjenu dijela kriterija, koji se odnose na dokazivanje izmirenja obaveza po osnovu svih javnih prihoda zaključno sa 31. 12. 2021. godine i aktivnosti poslovnog subjekta na dan raspisivanja poziva, a koji su utvrđeni programima utroška na koje je saglasnost dala Vlada Hercegbosanske županije. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Hercegbosanske županije za 2021. godinu (tačka 7.1.1.3 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije.

Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 6. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Okončati aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na identifikovanje i procjenu rizika, donošenje nedostajućih internih akata, te praćenja i procjene sistema, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Nadzirati provođenje mjera i preporuka iz Plana integriteta i sačinjavati godišnji izvještaj o njihovoj implementaciji.	4.
3.	Vršiti nadzor nad korištenjem predmeta koncesije u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.	5.1
4.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.
5.	Registar doznaka iz Tekuće rezerve i Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, koji su dio periodičnih izvještaja, sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	7.
6.	Programe podrške gospodarstvu realizovati uz primjenu utvrđenih kriterija, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Županije, te jasno definisati namjene u koje se sredstva odobravaju.	7.1.1.3
7.	S korisnicima sredstava tekućih transfera zaključivati ugovore kojima će se utvrditi obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te vršiti nadzor nad njihovim utroškom.	7.1.1.3
8.	Izvršiti ocjenu naplativosti iskazanih potraživanja, poduzeti mjere na njihovoj naplati i u saradnji s Ministarstvom finansija provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja, u skladu s odredbama Zakona o budžetima i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.1
9.	Provoditi usaglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.1
10.	Pokrenuti inicijativu prema Skupštini i Vladi Županije da se zauzme stav u vezi s cestovnom infrastrukturom koja je knjigovodstveno evidentirana u Glavnoj knjizi Ministarstva, s ciljem uspostave jedinstvenih knjigovodstvenih evidencijskih cestovne infrastrukture.	7.2.2
11.	Prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza poštovati utvrđene rokove, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.4
12.	Donositi plan javnih nabavki i odluke o pokretanju postupaka, a nabavku roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta Hercegbosanske županije za 2021. godinu;
 - Budžet Hercegbosanske županije za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o koncesijama;
 - Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u županijskim tijelima državne službe;
 - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u županijskim tijelima državne službe;
 - Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske županije osnovano je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave.²

U skladu sa Zakonom, vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na nadležnost Županije u oblastima: trgovine (uslovi za obavljanje trgovinske djelatnosti, zaštita slobodnog tržišnog takmičenja, stanje i kretanje na tržištu roba i usluga i drugi poslovi; oblast turizma i ugostiteljstva; unapređenje općih uslova poslovanja i razvoja turističko-ugostiteljske djelatnosti, kreiranje i sprovođenje politike razvoja kantonalnog turizma i drugi poslovi); poduzetništva (politika i poticanje razvoja malih preduzeća, zanatskih i drugih obrta, kreiranje i provođenje politike programa razvoja); poštanskog i telekomunikacijskog prometa (praćenja rada javnih preduzeća iz ove oblasti i predlaganje mera za unapređenje njihovog rada, standardizacija za područje telekomunikacija); cestovnog prometa (unapređenje cestovnog prometa, održavanje, rekonstrukcija, održavanje cesta u skladu s planom razvoja, finansiranje radova i povjeravanje poslova održavanja puteva ovlaštenim preduzećima) i drugi poslovi koji mu se stavljaju u nadležnost. Zakonom o dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave iz 2007. godine osnovana je Uprava za ceste kao samostalno tijelo županijske uprave osnovano za obavljanje stručnih, tehničkih, upravnih i drugih poslova utvrđenih zakonom u oblasti prometne infrastrukture koje se odnose na pripremu dugoročnih i srednjoročnih planova razvoja u oblasti javnih cesta, pripremu i realizaciju srednjoročnih, godišnjih planova i programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite cesta, vršenje investicijskih poslova za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta, vođenje investicijsko-tehničke dokumentacije o javnim cestama i objektima na području Županije i drugi poslovi iz nadležnosti. Osnivanjem Uprave za ceste Hercegbosanske županije, dio nadležnosti Ministarstva koji se odnosi na oblast cestovnog prometa prenesen je na Upravu za ceste, ali su i dalje u Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave navedene i u okviru nadležnosti Ministarstva.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada, na koji je Vlada Hercegbosanske županije dala saglasnost 16. 9. 2014. godine.

Za vršenje poslova i zadataka iz djelokruga rada i nadležnosti Ministarstva obrazovane su sljedeće osnovne organizacione jedinice: Kabinet ministra, Sektor industrije, energetike, rudarstva, Sektor prometa, trgovine, ugostiteljstva i turizma, Sektor poduzetništva, obrta i razvoja i Odjeljenje za upravljanje projektom. Pravilnikom je sistematizovano 35 radnih mjesta, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 21 zaposlenik.

Ministarstvom rukovodi ministrica Dijana Puzigaća, imenovana 21. 12. 2020. godine.

Sjedište Ministarstva je u Livnu, u Ulici Stjepana II Kotromanića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima, u periodu od decembra 2021. do jula 2022. godine.

² „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 15/99 – prečišćeni tekst, 2/01, 8/03, 11/07, 8/09 i 8/14

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Ministarstva s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Pojedine transakcije Ministarstva revidirane su u prethodnom periodu, u okviru finansijske revizije Hercegbosanske županije.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 12 preporuka.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem Pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U Pismu rukovodstvu dato je deset preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, tri djelimično i dvije preporuke nisu implementirane.

Implementacijom većeg dijela preporuka rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u okviru Izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁶

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjeseta s opisom radnih mjeseta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Svi zaposlenici su potpisali izjavu da su upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa za državne službenike i namještenike u tijelima državne službe Hercegbosanske županije. Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, međutim nismo se uvjerili da su poduzete značajnije aktivnosti na uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u svrhu smanjenja rizika. Ministarstvo nije vršilo identifikovanje i kontinuirano procjenu uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, a nije donesena ni Strategija upravljanja rizicima.

U vezi s **kontrolnim aktivnostima** Ministarstvo je usvojilo određene interne akte i procedure, te su sačinjene mape procesa. Međutim, nije donesen pravilnik o internim kontrolama, pravilnik o radnim odnosima, pravilnik o blagajničkom poslovanju, a pravilnik o plaćama i naknada nije usklađen sa županijskim propisima. Ministarstvo nema interni akt kojim bi se regulisao sadržaj i način vođenja evidencije o radnom vremenu zaposlenika, niti nam je prezentirana evidencija o dolasku i odlasku sa posla u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Revizijom smo utvrdili da u pojedinim slučajevima interne kontrole nisu funkcionalne, što je rezultiralo pogrešnim iskazivanjima u finansijskim izvještajima i određenim neusklađenostima s propisima koji su na snazi (nije primjenjen važeći kontni plan pri planiranju i knjigovodstvenom evidentiranju subvencija privatnim preduzećima, prilikom realizacije programa podrške gospodarstvu nisu primjenjeni svi utvrđeni kriteriji, nisu poduzimane aktivnosti naplate potraživanja po osnovu koncesija, niti su potraživanja starija od šest mjeseci preknjižena na sumnjiva i sporna). Također, prilikom korištenja službenih vozila nije se vodila evidencija u skladu s Pravilnikom o korištenju službenih vozila za potrebe županijskih tijela vlasti, a u pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani u periodu kada je obaveza nastala kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu.⁷

S obzirom na to da nisu poduzete značajnije aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, te da smo utvrdili da određene interne kontrole nisu funkcionalne, konstatujemo da nije vršeno ni **praćenje i procjena** njegovog funkcionisanja i utvrđivanje mjera za razvoj sistema.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontroli je sačinjen i dostavljen Ministarstvu financija Hercegbosanske županije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Ministarstvo nije izvršilo identifikovanje i procjenu rizika, određena interna akta nisu donesena, niti je vršeno praćenje i procjena sistema internih kontrola. Zbog toga, poduzete aktivnosti na nivou Ministarstva nisu bile dovoljne kako bi se uspostavio i implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasnovan na COSO modelu, koji bi spriječio pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima i neusklađenosti s propisima koji su na snazi, što je i obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- *okončati aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na identifikovanje i procjenu rizika, donošenje nedostajućih internih akata, te praćenja i procjene sistema, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Hercegbosanske županije u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/17

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ za sve kantone u FBiH utvrđena je obaveza formiranja jedinice za internu reviziju pri kantonalm ministarstvu finansija, koja će biti nadležna za sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona. Do okončanja revizije jedinica za internu reviziju nije uspostavljena na nivou Županije.

Prevencija korupcije

Ministarstvo je donijelo Plan integriteta koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, a kako bi se stvorio pravni, etički i profesionalni kvalitet rada u instituciji. Obaveza donošenja Plana integriteta proizišla je iz Strategije Županije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. godine i Akcionog plana. Do okončanja revizije nije usvojena nova strategija na nivou Županije.

Za nadzor nad provođenjem mjera i preporuka iz Plana integriteta zadužen je koordinator, koji je dužan ministrici jednom godišnje podnositi izvještaj o implementaciji mjera i preporuka. Međutim, utvrdili smo da tokom 2021. nije vršeno praćenje i evaluacija Plana integriteta, kao ni izvještavanje.

Preporuka:

- *nadzirati provođenje mjera i preporuka iz Plana integriteta i sačinjavati godišnji izvještaj o njihovoj implementaciji.*

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

5.1 Koncesije iz nadležnosti Ministarstva

U skladu sa Zakonom o koncesijama¹⁰ naknade za koncesije predstavljaju prihod Županije i općina na čijem se području predmet koncesije nalazi, a njihova raspodjela uređena je Odlukom Vlade Županije na način da 60% prihoda pripada Županiji, a 40% općini na čijem se području koncesija nalazi. Između ostalog, nadzor nad ugovorima o koncesijama obavljaju Vlada Županije i Ministarstvo, a nadzor nad ispunjenjem finansijskih prava i obaveza iz ugovora o koncesiji obavlja Ministarstvo finansija.

Budući da Ministarstvo izdaje fakture, te da je u njegovoj i nadležnosti Ministarstva finansija praćenje naplate i poduzimanje aktivnosti na naplati, a da se općinama sredstva doznačavaju raspodjelom prihoda i da u njihovoj nadležnosti nije ni izdavanje fakturna niti praćenje naplate, u Pismu rukovodstvu data je preporuka da se cijekokupna potraživanja po osnovu koncesija knjigovodstveno evidentiraju u okviru Glave knjige Ministarstva. Navedeno je šire obrazloženo u tački 7.2.1 Izvještaja.

Prema Registru koncesionih ugovora, koji shodno Zakonu o koncesijama vodi Ministarstvo finansija, Ministarstvo ima 35 zaključenih ugovora o koncesijama. Ugovori se odnose na: korištenje energije vjetra (15), eksplotaciju mineralnih sirovina (14), skijalište (2), solarni parkovi (1), podzemne vode (1), turističko i sportsko rekreacioni centar (1) i turizam i eko-agro proizvodnju (1). U revidiranoj godini nisu zaključeni novi ugovori o koncesijama. Eksplotaciju prirodnih resursa obavljalo je 19 koncesionara, od kojih 15 je vršilo eksplotaciju mineralnih sirovina, dvije koncesije iz obnovljivih izvora energije (energija vjetra) i dvije koncesije iz oblasti turizma (skijališta). Pored navedenih ugovora, pet koncesionara je vršilo eksplotaciju mineralnih sirovina na osnovu izdatih odobrenja za eksplotaciju shodno Zakonu o rudarstvu.¹¹

U 2021. godini naplaćene su naknade za koncesije u ukupnom iznosu od 590.766 KM, od čega prema obrascu raspodjele prihoda Županiji 354.460 KM, a ostatak sredstava u iznosu od 236.306 KM je uplaćen općinama na području Županije. Od ukupno ostvarenih prihoda po osnovu naknada od koncesija, za korištenje energije vjetra uplaćeno je 506.832 KM, eksplotaciju mineralnih sirovina 83.102 KM i za skijališta 832 KM.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁰ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 14/03 i 8/08

¹¹ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 12/01

Korisnici obnovljivih izvora energije (energije vjetra), u skladu sa zaključenim ugovorima, naknadu uplaćuju mjesečno za prethodni mjesec u iznosu od 1,50% od mjesečne fakture koju koncesionar ispostavlja kupcu za isporučenu električnu energiju, a Ministarstvu dostavljaju polugodišnje izvještaje o proizvedenim količinama električne energije i obračunu naknade za koncesiju. Ministarstvo ne evidentira potraživanja po ovom osnovu, što je šire obrazloženo u tački 7.2.1 Izvještaja.

Koncesijska naknada za eksploataciju mineralnih sirovina obračunava se na kraju godine na ukupnu količinu mineralne sirovine eksploatisane u tekućoj godini, u visini utvrđenog procenta.¹² Odlukom Vlade Županije iz 2010. godine, utvrđena je minimalna osnovica za izračun ugovorene koncesijske naknade po vrstama mineralnih sirovina. Shodno zaključenim ugovorima, količina eksploatisane mineralne sirovine utvrđuje se na osnovu eksploatacijskog nalaza iskopa količine mineralne sirovine koji utvrdi mjernik ili geodet. Također, ugovorima je definisano da koncesionar godišnju koncesijsku naknadu plaća u dva akontacijska obroka s rokom dospijeća posljednjeg dana polugodišta.

Ministarstvo je krajem 2021. godine uputilo dopis koncesionarima mineralnih sirovina da dostave podatke o količini eksploatisane mineralne sirovine, kako bi se izvršio obračun i ispostavljanje fakturna za 2021. godinu. Prethodnih godina Ministarstvo je obračunavalо koncesijsku naknadu na osnovu obavljenih geodetskih snimanja ležišta mineralnih sirovina. Međutim, prema izjavi odgovorne osobe, zbog nepovoljnih vremenskih uslova nije izvršeno geodetsko snimanje iskopa mineralnih sirovina u svrhu utvrđivanja količine eksploatisanih mineralnih sirovina. Zbog navedenog, Ministarstvo je na osnovu dostavljenih podataka koncesionara izvršilo obračun i ispostavilo fakture za koncesijsku naknadu za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 84.401 KM. **Dakle, Ministarstvo je obračun izvršilo na osnovu podataka koncesionara, koji do okončanja revizije nisu potvrđeni geodetskim snimanjem.**

Revizijom smo utvrdili da se većina koncesionara za eksploataciju mineralnih sirovina ne pridržava rokova plaćanja utvrđenih ugovorom, niti je Ministarstvo poduzimalo odgovarajuće mjere s ciljem naplate potraživanja (tačka 7.2.1 Izvještaja).

Shodno Zakonu o koncesijama, Ministarstvo je dužno najmanje jednom godišnje Vladi Županije podnijeti godišnji izvještaj o realizaciji ugovora o koncesijama i o drugim bitnim pitanjima vezanim za dodjele koncesija, radi upoznavanja, odnosno poduzimanja odgovarajućih mera. Do okončanja revizije ovaj izvještaj nije sačinjen, dok je izvještaj za 2020. godinu dostavljen Vladi Županije u julu 2021. godine.

Vlada Županije je 27. 5. 2021. godine donijela Odluku o osnivanju radnog tijela koje će izvršiti reviziju dodijeljenih koncesija, koncesijskih postupaka i postupaka u toku, akata Vlade Županije i svih učesnika u koncesijskom postupku (koncesora, koncesionara, komisije za koncesije). Prema prezentiranim podacima, Vlada Županije je u proteklom periodu Radnom tijelu dala u zadatak četiri koncesijska predmeta. Radno tijelo je završilo dva predmeta i dostavilo izvještaje Vladi Županije, koja je zaključcima naložila dalje mjere Ministarstvu (obnova predmetnih postupaka hidro-geoloških ispitivanja i koncesije u skladu sa zakonom i drugim propisima, a posebno provođenje javne i stručne rasprave, kao i ishodjenje relevantne dokumentacije, pokretanje postupka analize i eventualnog usklađivanja koordinata koncesijskog polja i dr.). Nije nam prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo poduzelo aktivnosti po navedenim zaključcima.

Preporuka:

- **vršiti nadzor nad korištenjem predmeta koncesije u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.**

¹² Ovaj procenat za koncesionare koji eksploataciju vrše na osnovu odobrenja iznosi 3%, a za dodijeljene koncesije na osnovu ugovora 2,5% i 3%.

5.2 Upravljanje projektima javnih investicija

Zakonom o budžetima u FBiH propisana je obaveza kantona da pripremaju svoj program javnih investicija, u koji su uključeni projekti gradova i općina. Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija¹³ utvrđeno je da program javnih investicija (u dalnjem tekstu: PJI) kantona, u koji su uključeni projekti gradova i općina, priprema nadležni kantonalni organ kojeg odredi vlada kantona. Vlada Županije je Odlukom od 30. 7. 2015. godine zadužila Ministarstvo za upravljanje projektima javnih investicija. S tim u vezi, donesene su izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim je formirano Odjeljenje za upravljanje projektom, kao nova organizaciona jedinica unutar Ministarstva.

Prema Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija, vlada kantona imenuje komisiju na period od četiri godine. Članom 14. stav 2. Uredbe utvrđeno je da komisiju čini sedam članova, od kojih rukovodeći državni službenik iz kantonalnog ministarstva finansija (predsjednik komisije), rukovodeći državni službenik iz kantonalnog ministarstva privrede (zamjenik), rukovodeći državni službenik iz resornih kantonalnih ministarstava (članovi), najmanje jedan član iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti analize i ocjena investicija i član Predsjedništva Skupštine Saveza općina i gradova FBiH.

Vlada je imenovala Županijsku komisiju za analizu i ocjenjivanje projekata javnih investicija rješenjem od 23. 7. 2020. godine, u čijem sastavu je sedam članova, i to predsjednik komisije iz Ministarstva, zamjenik predsjednika iz Ministarstva financija Hercegbosanske županije, dok su ostali članovi iz drugih ministarstava, što nije u skladu s odredbama člana 14. stav 2. navedene Uredbe.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Ministarstvo je u utvrđenom roku uputilo zahtjev za popunjavanje IP obrasca županijskim organima uprave i jedinicama lokalne samouprave.

U 2021. godini podnesena su 44 projektna prijedloga ukupne vrijednosti od 257.479.294 KM, od čega se 17 projekata (32.050.885 KM) nalazi u fazi realizacije, a 27 (225.428.409 KM) su kandidirani projekti, za čije finansiranje je potrebno osigurati sredstva. Svi zaprimljeni projekti su uneseni u bazu PIMIS putem IP obrazaca. Nakon što je komisija izvršila bodovanje kandidiranih projekata, dostavila je listu rangiranih projekata Odjeljenju za upravljanje projektom, koje je sačinilo PJI i dostavilo Vladi Županije na usvajanje.

Nacrt PJI Županije za period 2022-2024. godine, sa listom prioriteta kandidiranih projekata, Vlada Županije je usvojila Zaključkom od 27. 5. 2021. godine. Prijedlog PJI Županije dostavljen je Vladi 7. 9. 2021. godine, a usvojila ga je Zaključkom 12. 10. 2021. godine, iako je rok za dostavljanje PJI Županije Federalnom ministarstvu finansija bio 10. 10. 2021. godine.

Odjeljenje za upravljanje projektom je, shodno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija, dostavilo Županijskoj komisiji za analizu i ocjenjivanje projekata javnih investicija Izvještaj o utrošku sredstava kojima se finansiraju projekti iz PJI Županije 2022-2024. godine čija je realizacija u toku. U Izvještaju je navedena dinamika implementacije projekata za 2021. godinu, kao i ažuriran pregled završenih projekata PJI Županije.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Skupština Županije donijela je 30. 12. 2020. godine Odluku o privremenom finansiranju Županije za razdoblje od 1. 1. do 31. 3. 2021. godine, a 26. 3. 2021. godine Budžet Hercegbosanske županije za 2021.¹⁴ (u dalnjem tekstu: Budžet Županije) i Zakon o izvršavanju Budžeta Hercegbosanske županije za 2021. godinu (u daljem tekstu: Zakon o izvršavanju Budžeta Županije).

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 106/14

¹⁴ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 3/21

Budžetom Županije Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 2.692.711 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta Županije¹⁵ odobrena sredstva su povećana za 87.573 KM i iznosila su 2.780.284 KM. Strukturu rashoda i izdataka Ministarstva odobrenih Izmjenama i dopunama Budžeta čine: tekući transferi (1.892.000 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca (790.401 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (91.383 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (6.500 KM). Nakon izmjena i dopuna Budžeta odobrena je jedna preraspodjela sredstava između budžetskih korisnika u iznosu od 13.288 KM, tako da su ukupna raspoloživa sredstva iznosila 2.793.572 KM. Odlukama Ministarstva financija odobrene su i dvije unutrašnje preraspodjele u ukupnom iznosu od 2.250 KM.

Tekući transferi u svrhu podrške gospodarstvu planirani su i knjigovodstveno evidentirani na poziciji subvencija javnim preduzećima, iako su odobreni privatnim preduzećima i poduzetnicima, zbog čega ih je trebalo planirati na poziciji koja je predviđena za ove namjene. **Zbog navedenog, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje tekućih transfera u svrhu podrške gospodarstvu nije izvršeno na odgovarajućim knjigovodstvenim pozicijama u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Skupština Županije usvojila je 2. 7. 2021. godine Strategiju razvoja Hercegbosanske županije za period 2021-2027. godine. Strategija predstavlja polazni dokument i podlogu za izradu sektorskih strategija, dokumenta okvirnog budžeta, budžeta i programa javnih investicija Županije, programa rada Vlade za mandatno razdoblje, trogodišnjeg plana rada ministarstava i drugih tijela i godišnjeg programa rada Vlade. Međutim, Strategija razvoja malog i srednjeg gospodarstva Županije još uvijek nije urađena. Ministarstvo je započelo sa trogodišnjim planiranjem za period 2022-2024. godine, a Program rada za 2021. godinu i Izvještaj o radu za 2021. godinu su sačinjeni i dostavljeni Vladi Županije.

Preporuka:

- **subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

S obzirom na to da u kolonu Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2021. godinu, koja se odnosi na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz posljednjeg Budžeta koji je Skupština Županije usvojila, Ministarstvo je sačinilo i dostavilo Ministarstvu financija Županije izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu, u kojem su ovi podaci popunjeni na propisan način.

Nisu sačinjeni periodični izvještaji za prva tri kvartala, dok periodični izvještaji za period od 1. 1. 2021. do 31. 12. 2021. godine nisu sačinjeni u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, s obzirom na to da ne sadrže obrasce Registar doznaka iz Tekuće rezerve i Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Registar doznaka iz Tekuće rezerve i Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, koji su dio periodičnih izvještaja, nisu sačinjeni, što nije u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **Registar doznaka iz Tekuće rezerve i Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, koji su dio periodičnih izvještaja, sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

¹⁵ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/22

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 2.295.521 KM. Njihovu strukturu čine: plaće, naknade i doprinosi (782.705 KM), izdaci za materijal i usluge (72.388 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.433.997 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (6.431 KM).

7.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, iskazane u iznosu od 719.488 KM, čine bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 602.064 KM. Obračun plaće i naknada plaća vrši se na osnovu Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u županijskim tijelima državne službe,¹⁶ Odluke o utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće zastupnicima koji profesionalno obnašaju zastupničku dužnost i dužnosnika koje bira odnosno imenuje Skupština¹⁷ i Odluke o visini osnovice za obračun plaća za fiskalnu 2021. godinu.¹⁸

U članu 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno je da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti kantona utvrđuju zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti kantona, kao i da se prilikom utvrđivanja koeficijenata trebaju propisati isti koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike u skladu sa odredbama članova 20. i 21. ovog Zakona. Također, istim članom propisano je da se zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti kantona trebaju propisati koeficijenti za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike u kantonalnim organima vlasti, s tim da se ne mogu utvrditi veći koeficijenti od koeficijenata utvrđenih u članu 9. Zakona.

Za obračun plaća zaposlenika primjenjivali su se platni razredi i koeficijenti propisani odlukama koje je donijela Vlada. Te odluke Vlade, kojima su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće zaposlenih u županijskim tijelima državne službe, nisu usklađene sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Napominjemo da nije donesen Zakon o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti Županije.

Osnovica za obračun plaća za sve budžetske korisnike utvrđena je Odlukom o visini osnovice za 2021. godine u bruto iznosu od 595,80 KM (neto 411,10 KM).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 117.424 KM, a odnose se na: naknadu za topli obrok (41.668 KM), naknadu za prevoz na posao i sa posla (39.258 KM), pomoć u slučaju smrti (14.679 KM), regres za godišnji odmor (9.790 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (5.886 KM), naknadu za odvojeni život (3.600 KM), naknadu troškove smještaja (2.250 KM) i nagradu za rezultate rada (293 KM). Obračun i isplata naknada i drugih materijalnih prava zaposlenika vršeni su u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji.¹⁹

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 72.388 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene usluge (39.589 KM), izdaci za tekuće održavanje (10.281 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (8.041 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (6.087 KM), nabavka materijala (7.012 KM) i izdaci za osiguranje (1.379 KM).

¹⁶ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 6/08 i 4/10

¹⁷ Broj: 01-03/12-49-39.8/08 od 16. 6. 2008. godine

¹⁸ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 8/20

¹⁹ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 12/03 i 3/10

Ugovorene i druge posebne usluge najvećem dijelom odnose se na izdatke za rad komisija (19.590 KM), ostale izdatke za druge usluge (5.150 KM), usluge objavljivanja (4.992 KM) i usluge reprezentacije (2.413 KM). U okviru Izdataka za rad komisija najznačajniji se odnose na naknade vanjskim saradnicima i sekretaru u komisiji za koncesije (16.250 KM). Vlada Županije je 2018. godine imenovala komisiju za koncesije u sastavu od sedam članova na mandat od četiri godine. Sekretar komisije je imenovan ispred Ministarstva. Obračunata naknada za rad komisije za koncesije obuhvata 13 mjeseci, s obzirom na to da je trošak iz decembra prethodne godine u iznosu od 1.250 KM evidentiran u 2021. godini. Prema prezentiranim podacima, komisija za koncesije imala je četiri sastanaka u 2021. godini, na kojima su razmatrane pristigle ponude po pozivu za nadmetanje za dodjelu koncesija.

Konstatovane nepravilnosti prilikom nabavke goriva, materijala i usluga održavanja opisane su u tački 8. Izvještaja.

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi realizovani su u iznosu od 1.433.997 KM, a odnose se na: subvencije javnim preduzećima (980.709 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (440.000 KM) i ostale tekuće rashode (13.287 KM).

Prema Zakonu o izvršavanju Budžeta, sredstva planirana na poziciji Subvencija javnim preduzećima realizuju se na osnovu programa na koje Vlada Županije daje saglasnost. Iskazani iznos odnosi se na: Program poticaja gospodarstvu – obrtu i malom i srednjem poduzetništvu (564.850 KM), Program podrške gospodarstvu u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo i Drvar (187.991 KM), Program razvoja malog gospodarstva putem subvencije kamata (155.068 KM) i Program poticaja gospodarstvu u cilju ublažavanja štete uzrokovane pandemijom korona virusa za poslovne subjekte sa padom prihoda (72.800 KM). Izuvez transfera koji se odnosi na subvencioniranje kamata, svi ostali transferi su realizovani iz namjenskih sredstava primljenog transfera od Federalnog ministarstva finansija u svrhu finansijske pomoći Županiji.

Napominjemo da ovi tekući transferi nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućim kontima u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, s obzirom na to da su svi korisnici transfera privatna preduzeća i poduzetnici, a ne javna preduzeća. Zbog navedenog, finansijski izvještaji ne daju tačan pregled tekućih transfera po vrstama.

Program poticaja gospodarstvu – obrtu i malom i srednjem poduzetništvu donijela je ministrica 27. 5. 2021. godine, uz saglasnost Vlade Županije, s ciljem pružanja djelimične podrške djelatnostima kojima je naredbama štabova civilne zaštite bio zabranjen rad za vrijeme trajanja stanja nesreće (od 19. 3. 2020. do 3. 6. 2020. godine), dok djelatnosti kojima je rad bio omogućen u otežanim uslovima nisu bile predmet podrške. U Programu su navedene osnovne šifre djelatnosti kojima je bio zabranjen rad i samo subjekti koji su registrovani u tim djelatnostima i koji su bili aktivni na dan raspisivanja javnog poziva, imali su pravo na podršku. Programom je predviđeno 800.000 KM za ovu mjeru, a planirani iznos novčane podrške po zaposlenom 650 KM.

Javni poziv objavljen je 28. 5. 2021. godine. Osnovni kriterij za sudjelovanje u Programu su izmirene obaveze po osnovu javnih prihoda sa stanjem na 29. 2. 2020. godine, a dodjela sredstava je vršena po kriteriju broja uposlenih radnika na 3. 6. 2020. godine (datum proglašenja završetka stanja nesreće u Županiji).

Iako je, prema Programu, ostvarivanje prava na poticaj bilo uslovljeno izmirenjem obaveza po osnovu javnih prihoda zaključno sa 29. 2. 2020. godine, objavljenim javnim pozivom je tražena samo izjava o izmirenim obavezama po osnovu indirektnih poreza. Ministarstvo je službenim putem sa Poreznom upravom FBiH – Kantonalni ured Livno, provjeravalo podatke aplikantata o uplaćenim porezima i doprinosima vezanim za plaće, broju prijavljenih radnika na 3. 6. 2020. godine i da li je aplikant bio aktivna na 28. 5. 2021. godine. Međutim, provjeru da li su aplikanti platili ostale direktnе i indirektne poreze Ministarstvo nije vršilo.

Nakon što je Komisija izvršila pregled pristiglih prijava, sačinjena je preliminarna lista subjekata koji ispunjavaju uslove predviđene javnim pozivom. Nakon isteka roka za žalbe, sačinjena je konačna lista korisnika sredstava i dat je prijedlog odluke o raspodjeli Vladi Županije na usvajanje. Vlada Županija je 4. 11. 2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za raspodjelu sredstava po Programu poticaja privredi u ukupnom iznosu od 534.300 KM za 290 subjekata sa ukupno 822 zaposlenika.

U izvještaju o radu Komisija je dala prijedlog ministrici i Vladi Županije da se urade izmjene i dopune Programa poticaja gospodarstvu jer je tokom obrade prijava komisija utvrdila da je popis šifri osnovnih djelatnosti koje su smatrane prihvatljivim bio nepotpun, te da ga je radi pravičnosti bilo neophodno nadopuniti.

Vlada Županije je 21. 10. 2021. godine usvojila dopunu programa poticaja gospodarstvu, kojom su obuhvaćene šifre djelatnosti koje nisu bile predviđene prvobitnim Programom, a kojima je, naredbama štabova civilne zaštite, također bio zabranjen rad. Ponovljeni javni poziv je objavljen 3. 11 2021. godine.

Po drugom javnom pozivu odobrena su sredstva za 26 subjekata sa ukupno 47 zaposlenika, što je ukupno 30.550 KM.

Ne možemo potvrditi da su poslovni subjekti, kojima su dodijeljena poticajna sredstva jer im je naredbama štabova civilne zaštite bilo zabranjeno obavljanje djelatnosti, u potpunosti ispunili utvrđeni kriterij koji se odnosi na izmirenje obaveza po osnovu svih javnih prihoda zaključno sa 29. 2. 2020. godine, s obzirom na to da je vršena provjera samo obaveza po osnovu poreza i doprinosa za plaće, a ne i ostalih javnih prihoda kako je to predviđeno Programom, niti je od poslovnih subjekata tražena dokumentacija koja potvrđuje ispunjenost tog kriterija.

Programom poticaja gospodarstvu nije definisano u koje svrhe se odobravaju sredstva krajnjim korisnicima. Ministarstvo nije zaključilo ugovore o implementaciji odobrenih sredstava, kojima bi se korisnici sredstava obavezali da dostave izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, niti je ta obaveza Programom definisana. Ovakav način raspodjele sredstava nije u skladu ni s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, jer je rukovodilac budžetskog korisnika odgovoran za zakonito i namjensko korištenje sredstava, a korisnici doznačenih transfera dužni su dostaviti budžetskom korisniku izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

U 2021. godini Ministarstvo je nastavilo s realizacijom **Programa razvoja malog gospodarstva putem subvencije kamate** iz 2018. godine. Županija se obvezala sufinansirati kamate na kredite subjekata malog gospodarstva namijenjenih za izgradnju, uređenje ili proširenje privrednih i drugih poslovnih objekata, uređenje infrastrukture u funkciji poslovanja, nabavku opreme za pokretanje ili modernizaciju poslovanja, nabavku prijevoznih sredstava u funkciji poslovanja, reprogram i refinansiranje postojećih kredita, te uvođenje standarda kvalitete. Raspon kredita za koje se odobrava sufinansiranje je od 20.000 KM do 2.000.000 KM, a sufinansira se kamata u rasponu od 50% do 70%. Prema prezentiranim podacima, Ministarstvo je tokom 2021. godine sufinansiralo kamate za 48 kredita, od kojih su za 43 kredita ugovorili za sufinansiranje kamata zaključeni prethodnih godina. U skladu s Programom razvoja malog gospodarstva putem subvencije kamate i zaključenim ugovorima sa korisnicima subvencija, Ministarstvo treba da vrši nadzor namjenskog korištenja sredstava. Prema zaključenim ugovorima, Ministarstvo može obavljati terenski posjet i neposrednu kontrolu izvršenja projekata korisnika i namjenskog korištenja sredstava. Od početka realizacije ovog programa pa do kraja 2021. godine nije vršen nadzor na terenu u cilju provjere da li su kreditna sredstva iskorištena u namjene predviđene Programom i zaključenim ugovorima.

Ministarstvo je nakon dostavljenog Pisma rukovodstvu, izvršilo nadzor na terenu početkom 2022. godine kod svih korisnika subvencija, te su sačinjeni zapisnici o izvršenom nadzoru. Jedan ugovor zaključen za subvenciju kamate po finansijskom lizingu za nabavku osnovnih sredstava je raskinut, s obzirom na to da predmet lizinga nije bio u skladu s namjenom utvrđenom Programom i ugovorom. Korisnik je izvršio povrat uplaćene subvencije.

Program podrške gospodarstvu u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo i Drvar Vlada Županije je usvojila 8. 12. 2021. godine. Programom su predviđena sredstva u iznosu od 230.000 KM u svrhu podrške redovnom poslovanju poslovnih subjekata registrovanih u općinama na području Županije koje imaju ispod 7.000 stanovnika. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku na 30. 6. 2020. godine to su četiri općine sa područja Županije. Programom su predviđene dvije mjere i to: refundiranje/sufinansiranje administrativnih troškova za period 1. 1. 2021. do 31. 10. 2021. godine (najam poslovnog prostora, usluge knjigovodstva, režijski troškovi) i sufinsansiranje nabavljenih strojeva, uređaja, opreme i alata u periodu od 1. 1. 2021. do 31. 10. 2021. godine. Maksimalan iznos podrške po zahtjevu za prvu mjeru je iznosio 5.000 KM, odnosno 7.000 KM za drugu mjeru. Za svaku mjeru su traženi dokazi o nastalim troškovima, kao i dokazi o plaćanju do 31. 10. 2021. godine. Kriteriji za raspodjelu sredstava su: da je poslovni subjekt registrovan u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo ili Drvar, da je osnovna šifra djelatnosti poslovnog subjekta navedena u Programu, da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja poziva i da nije u stečaju ili likvidaciji, te da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, izmirene obaveze po osnovu doprinosa za obavezna osiguranja na 31. 10. 2021. godine. Javni poziv je objavljen 9. 12. 2021. godine s rokom prijave do 16. 12. 2021. godine. Prema izvještaju Komisije na javni poziv je pristiglo 58 prijava.

Nakon što je Komisija izvršila pregled pristiglih prijava, sačinjena je preliminarna lista subjekata koji ispunjavaju uslove predviđene javnim pozivom. **Javnim pozivom nije zahtijevan dokaz da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja poziva, niti je komisija vršila provjeru ovog kriterija, što nije u skladu s Programom.**

Po isteku roka za žalbe, sačinjena je konačna lista korisnika sredstava i dat je prijedlog odluke o raspodjeli Vladi Županije na usvajanje. Vlada Županija je 30. 12. 2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za raspodjelu sredstava korisnicima Programa podrške gospodarstvu u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo i Drvar u ukupnom iznosu od 187.991 KM za 50 korisnika.

Program podrške gospodarstvu u cilju ublažavanja štete uzrokovane pandemijom korona virusa za poslovne subjekte sa padom prihoda u 2020. godini Vlada Županije je usvojila 8. 12. 2021. godine. Programom su predviđena sredstva u iznosu od 530.000 KM u svrhu djelimične pomoći poslovnim subjektima koji su pretrpjeli štetu u poslovanju uzrokovano pandemijom korona virusa. Kriteriji za raspodjelu sredstava su: pad poslovnih prihoda poslovnog subjekta u minimalnom iznosu od 30% u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu, da je osnovna šifra djelatnosti poslovnog subjekta navedena u Programu, da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja poziva i da nije u stečaju ili likvidaciji, te da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, izmirene obaveze po osnovu doprinosa za obavezna osiguranja na 31. 10. 2021. godine. Ukupan iznos poticaja utvrđuje se prema broju zaposlenika na 31. 10. 2021. godine, s tim da je utvrđena vrijednost osnovice ovisno od raspona pada prihoda (300 KM za pad prihoda od 30% do 40%, 400 KM preko 40% do 50% itd.). Javni poziv je objavljen 9. 12. 2021. godine s rokom prijave do 16. 12. 2021. godine. Prema izvještaju Komisije na javni poziv su pristigle 62 prijave.

Nakon što je Komisija izvršila pregled pristiglih prijava, sačinjena je preliminarna lista subjekata koji ispunjavaju uslove predviđene javnim pozivom. **Javnim pozivom nije zahtijevan dokaz da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja poziva, niti je komisija vršila provjeru ovog kriterija, što nije u skladu s Programom.**

Po isteku roka za žalbe, sačinjena je konačna lista korisnika sredstava i dat je prijedlog odluke o raspodjeli Vladi Županije na usvajanje. Vlada Županija je 30. 12. 2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za raspodjelu sredstava po Programu poticaja privredi u cilju ublažavanja štete uzrokovane pandemijom korona virusa za poslovne subjekte sa padom prihoda u 2020. godini u ukupnom iznosu od 72.800 KM za 42 korisnika sa ukupno 188 zaposlenika. Imajući u vidu ukupno planirana sredstva po ovom Programu, niska realizacija je posljedica toga što su naknadne analize pokazale da je kriterij pada poslovnih prihoda postavljen previšoko (trebao je biti utvrđen u minimalnom iznosu od 20%), a što je obrazloženo u Analizi iskaza uz finansijske izvještaje.

Ne možemo potvrditi da su poslovni subjekti, kojima su dodijeljena poticajna sredstva po Programu podrške gospodarstvu u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo i Drvar (187.991 KM) i Programu podrške gospodarstvu u cilju ublažavanja štete uzrokovane pandemijom korona virusa za poslovne subjekte sa padom prihoda u 2020. godini (72.800 KM), u potpunosti ispunili sve utvrđene kriterije, s obzirom na to da komisija nije vršila provjeru kriterija da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja javnog poziva, kako je to predviđeno programima, niti je od poslovnih subjekata tražena dokumentacija koja potvrđuje ispunjenost tog kriterija.

Raspodjela sredstava po Programu podrške gospodarstvu – obrtu i malom i srednjem poduzetništvu (564.850 KM), Programu podrške gospodarstvu u općinama Kupres, Glamoč, Bosansko Grahovo i Drvar (187.991 KM) i po Programu podrške gospodarstvu u cilju ublažavanja štete uzrokovane pandemijom korona virusa za poslovne subjekte sa padom prihoda u 2020. godini (72.800 KM), nije izvršena uz dosljednu primjenu dijela kriterija koji se odnose na dokazivanje izmirenja obaveza po osnovu svih javnih prihoda zaključno sa 31. 12. 2021. godine i aktivnosti poslovnog subjekta na dan raspisivanja poziva. Zbog navedenog, nisu ispoštovane odredbe programa podrške gospodarstvu na koje je saglasnost dala Vlada Hercegbosanske županije, a time ni odredbe Zakona o izvršavanju budžeta Hercegbosanske županije za 2021. godinu.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu od 440.000 KM. Prema članu 27. Zakona o izvršavanju Budžeta Županije sredstva za „Agenciju za privatizaciju“ i „Obrtničku komoru“, koriste se prema odlukama Vlade na prijedlog Ministarstva.

Agenciji za privatizaciju je na osnovu odluka Vlade odobreno 240.000 KM u svrhu finansiranja rada, te dodatnih 178.000 KM iz Tekuće rezerve Budžeta Županije u svrhu debllokade računa i isplate zaostalih plaća radnicima. Obrtničkoj komori Hercegbosanske županije odobreno je 5.000 KM, te sredstva odobrena iz Tekuće rezerve Budžeta Županije kao podrška radu i organizaciji manifestacija za „Tehnopark Linnovate“ (15.000 KM) i Moto-klubu „Grizli“ Drvar (2.000 KM).

Odlukama Vlade Županije o odobravanju sredstava nije utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava, niti su sa korisnicima sredstava zaključeni ugovori s ciljem regulisanja međusobnih prava i obaveza.

Preporuke:

- *programe podrške gospodarstvu realizovati uz primjenu utvrđenih kriterija, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Županije, te jasno definisati namjene u koje se sredstva odobravaju;*
- *s korisnicima sredstava tekuci transfera zaključivati ugovore kojima će se utvrditi obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te vršiti nadzor nad njihovim utroškom.*

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 279.001 KM, a odnose se na sumnjičiva i sporna potraživanja (173.890 KM) i ostala potraživanja (105.111 KM) od koncesionara po osnovu naknada za koncesije.

Revizijom smo utvrdili da početno stanje kratkoročnih potraživanja u Glavnoj knjizi Ministarstva (207.395 KM) ne odgovara stanju iskazanom u Bilansu stanja prethodne godine (64.500 KM). Naime, prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2020. godinu nije ispravno preuzeto stanje kratkoročnih potraživanja iz knjigovodstvenih evidencijskih Ministarstva. Zbog navedenog, uporedni podaci u Bilansu stanja na 31. 12. 2021. godine ne daju tačno stanje kratkoročnih potraživanja iz prethodne godine.

Ministarstvo nije slalo izvode otvorenih stavki u svrhu usaglašavanja potraživanja, već je uz fakture za 2021. godinu dostavilo informaciju o stanju duga na 31. 12. 2021. godine. Navedeno nije u skladu s članom 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kojima je propisano obavezno usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na 31. 12.

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja najznačajnija su potraživanja od Javnog preduzeća Rudnik uglja „Tušnica“ (146.028 KM) i Livnopoljovi d.o.o. Livno (20.832 KM). **Nije nam prezentirana dokumentacija na koji period se odnose, da su poduzimane aktivnosti na naplati, niti da je izvršena ocjena naplativosti ovih potraživanja.**

U okviru ostalih potraživanja iskazana su potraživanja po osnovu naknade za eksploataciju mineralnih sirovina za 2021. godinu u iznosu od 84.401 KM, koja su u cijelokupnom iznosu (dio koji pripada Županiji i dio koji pripada općinama) evidentirana u Glavnoj knjizi Ministarstva. Preostali iznos (20.710 KM) odnosi se na potraživanja iz prethodnih godina i to dio koji prema raspodjeli javnih prihoda pripada Županiji. Revizijom smo utvrdili da potraživanja od određenih koncesionara nisu usaglašena u pomoćnoj evidenciji i Glavnoj knjizi Ministarstva, na što je ukazala i popisna komisija. Međutim, nisu poduzete aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja potraživanja. Uvidom u pomoćnu evidenciju potraživanja, utvrdili smo da su najznačajnija potraživanja od koncesionara Livnopoljovi d.o.o. Livno u iznosu od 57.098 KM (uključujući i dio koji pripada Općini) koja se odnose na potraživanja za 2021. godinu i period 2016.-2019. godina. Ministarstvo osim slanja obavijesti o stanju duga na 31. 12. 2021. godine, nije poduzimalo druge aktivnosti u cilju naplate potraživanja.

Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo nije knjigovodstveno evidentiralo potraživanja po osnovu naknada od koncesije za korištenje energije vjetra, zbog čega su na datum Bilansa potraživanja po ovom osnovu potcijenjena za najmanje 58.102 KM.

Prema Računovodstvenim politikama za županijske proračunske korisnike i riznicu, potraživanja koja se ne naplate do isteka ugovorenog roka, a najduže šest mjeseci od isteka, preknjižavaju se u Glavnoj knjizi na sumnjiva i sporna potraživanja. Također, budžetski korisnik je dužan pratiti naplatu potraživanja i poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu. Ako prilikom popisa, popisna komisija utvrdi da ni pored poduzetih svih zakonskih radnji sumnjivo i sporno potraživanje nije naplaćeno, daje prijedlog za njegov otpis. Budžetski korisnik dostavlja Vladi prijedlog Odluke o otpisu sa obrazloženjem, na temelju čega Vlada može donijeti odluku o otpisu nenaplativih potraživanja.

Ne možemo potvrditi kratkoročna potraživanja u iznosu od 173.890 KM s obzirom na to da se u najvećoj mjeri radi o zastarjelim potraživanjima, za koja nisu blagovremeno pokrenute aktivnosti na naplati u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Također, iskazana potraživanja su potcijenjena za najmanje 58.102 KM jer dio po osnovu naknada za koncesije nije knjigovodstveno evidentiran, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nisu provedena usaglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti ocjenu naplativosti iskazanih potraživanja, poduzeti mjere na njihovoj naplati i u saradnji s Ministarstvom finansija provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja, u skladu s odredbama Zakona o budžetima i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *provoditi usaglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 8.037.317 KM (nabavne vrijednosti od 13.464.068 KM i ispravke vrijednosti od 5.426.751 KM), koliko iznose i izvori stalnih sredstava.

Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (12.591.022 KM), stalna sredstva u obliku prava (696.734 KM) i oprema (176.312 KM).

U okviru građevina evidentirana su ulaganja na pozicijama ceste i mostovi (12.294.664 KM), zgrade (149.683 KM) i vanjska osvjetljenja, pločnici i ograde (146.675 KM).

Na poziciji cesta i mostova iskazana su ulaganja u županijske ceste (10.560.429 KM) i ulaganje u izgradnju letjelišta „Brda“ (1.734.235 KM).

Izmjenom Zakona o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave nadležnosti iz oblasti cestovne infrastrukture su prenesene sa Ministarstva na Upravu za ceste Hercegbosanske županije. Uredbom o provedbi utemeljenja Uprave za ceste Hercegbosanske županije²⁰ uređeno je, između ostalog, da je Ministarstvo obavezno do dana postavljenja direktora Uprave, izvršavati sve tekuće poslove iz nadležnosti Uprave, a koje je obavljalo do dana stupanja na snagu ove Uredbe. Također, sva prava i obaveze iz djelokruga poslova Uprave za ceste, koje su započete i preuzete od strane Ministarstva, zaključno s datumom postavljenja direktora Uprave, ostaju pri Ministarstvu.

Navedenim propisima nije jasno definisano kod kojeg budžetskog korisnika će se voditi knjigovodstvena evidencija cestovne infrastrukture. Istočemo da je članom 19. Zakona o Cestama FBiH propisano da nadležne kantonalne ustanove za ceste vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa. **S obzirom na to da je dio cestovne infrastrukture knjigovodstveno evidentiran u Glavnoj knjizi Ministarstva, iako od 2010. godine poslove iz oblasti cestovne infrastrukture obavlja Uprava za ceste, ovo može imati za posljedicu nepotpune evidencije o cestovnoj infrastrukturi koja je u nadležnosti Županije.**

Dio sredstava iskazan u okviru cesta i mostova, te cijelokupan iznos iskazan na kontima zgrada i vanjskih osvjetljenja, pločnika i ograda, odnosi se na ulaganje u izgradnju sportskog letjelišta „Brda“, odnosno izgradnju hangara, letjelišta, pristupnog puta i parkirališta.

Naime, Ministarstvo je prethodnih godina realizovalo projekte "Jačanje i umrežavanje malih aerodroma u jadranskom području- A3-NET" i „Prekogranično zračno povezivanje – CAN“, finansirane putem IPA Adriatic CBC Programa prekogranične saradnje. Kroz navedene projekte izvršena su ulaganja u izgradnju letjelišta (pista, rulnice, stajanke), pristupnog puta i parkirališta (1.734.235 KM) i izgradnju hangara na sportskom letjelištu „Brda“ (296.357 KM). Kao što je navedeno, ova ulaganja knjigovodstveno su evidentirana na poziciji građevina. **Međutim, radi se o ulaganjima u tuđa stalna sredstava za koja Ministarstvo još uvijek nije poduzelo aktivnosti da bi se ona knjigovodstveno evidentirala kao povećanje stalnih sredstava kod krajnjih korisnika.**

Preporuka:

- pokrenuti inicijativu prema Skupštini i Vladi Županije da se zauzme stav u vezi s cestovnom infrastrukturom koja je knjigovodstveno evidentirana u Glavnoj knjizi Ministarstva, s ciljem uspostave jedinstvenih knjigovodstvenih evidencija cestovne infrastrukture.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 875.044 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (502.279 KM), kratkoročna razgraničenja (298.514 KM) i obaveze prema zaposlenicima (74.251 KM).

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza najznačajnije su obaveze za subvencije (295.091 KM) i tekuće transfere neprofitnim organizacijama (178.000 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode za dio potraživanja koji pripada Županiji (264.754 KM) i razgraničene rashode za dio potraživanja koji pripada općinama (33.760 KM). Kratkoročna razgraničenja nisu usaglašena sa kratkoročnim potraživanjima.

Obaveze prema zaposlenicima se odnose na obaveze za plaće za decembar 2021. godine (30.401 KM), doprinose iz plaće (29.465 KM) i ostale obaveze po osnovu rada (14.385 KM).

²⁰ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 3/09

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Odlukom Vlade Županije o vršenju popisa kod korisnika Budžeta Hercegbosanske županije od 1. 12. 2021. godine utvrđena je obaveza svih budžetskih korisnika da izvrše redovan popis imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2021. godine. Shodno Odluci, izvještaj o izvršenom popisu rukovodioci budžetskih korisnika dužni su dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji do 15. 2. 2021. godine.

Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja formirana je rješenjem ministrice od 28. 12. 2021., sa zadatkom da nakon izvršenog popisa sačini i dostavi ministrici izvještaj o obavljenom popisu sa prijedlozima o rashodovanju, otpisu te načinu likvidiranja i knjiženja eventualnih razlika. Komisija je izvršila popis i konstatovala da knjigovodstveno stanje ostalih potraživanja (knjigovodstveno stanje 105.112 KM, a stvarno stanje 112.570 KM) i obaveza prema dobavljačima (knjigovodstveno stanje 11.404 KM, a stvarno stanje 11.121 KM) nije usklađeno sa stvarnim stanjem, te s obzirom na to da su zaključna knjižena završena, usklađivanje će se vršiti u tekućoj godini. Do okončanja revizije nije izvršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza.

Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja donijela je ministrica 25. 2. 2022., te je istog dana izvještaj dostavljen Centralnoj popisnoj komisiji, iako je rok za dostavu bio 15. 2. 2022. godine.

Izvještaj o popisu nije sačinjen u utvrđenom roku, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza poštovati utvrđene rokove, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo nije donijelo Plan javnih nabavki za 2021. godinu, niti je donosilo posebne odluke o pokretanju postupaka javnih nabavki. Navedeno nije u skladu s članom 17. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se postupak javne nabavke može započeti ako je predviđena u planu ili kada se doneše posebna odluka o pokretanju postupka.

Nabavku uredskog materijala i goriva za potrebe budžetskih korisnika provodi komisija za javnu nabavku koju imenuje Vlada Županije. Za provođenje zajedničkih nabavki budžetski korisnici zaključuju sporazum, a nakon što Vlada Županije doneše odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača sa izabranim dobavljačem, budžetski korisnici zaključuju pojedinačne ugovore. Pojedinačni ugovor za nabavku uredskog materijala istekao je 2019. za nabavku goriva početkom 2021. godine. Novi ugovori su zaključeni tek u julu 2022. godine.

Tokom 2021. godine izvršena je nabavka računarske opreme (5.414 KM), goriva (5.363 KM), uredskog materijala (6.055 KM) i usluga održavanja vozila (7.275 KM) bez provođenja postupaka javnih nabavki, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *donositi plan javnih nabavki i odluke o pokretanju postupaka, a nabavku roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 28. 7. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru je navedeno neslaganje koje se odnosi na raspodjelu sredstava podrške gospodarstvu, odnosno da konstatovani propusti ne predstavljaju neusklađenost sa programima, već tehničke propuste, te da je raspodjela sredstava izvršena u skladu s programima utroška na koje je Vlada Hercegbosanske Županije dala saglasnosti. Dato obrazloženje nismo prihvatili jer su programima, između ostalih, bili utvrđeni kriteriji koji se odnose na izmirenje svih obaveza po osnovu javnih prihoda zaključno sa 31. 12. 2021. godine i da je poslovni subjekt aktivan na dan raspisivanja poziva. S obzirom na to da ovi kriteriji nisu dosljedno primjenjeni prilikom raspodjele sredstava, u ovom dijelu nije postupljeno u skladu sa programima utroška i odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Hercegbosanske županije za 2021. godinu.

U pogledu ostalih konstatacija navedeno je da nema primjedbi, te da će u narednom periodu nastojati raditi na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

NAPOMENA: Članu tima Adnanu Babiću, koji je učestvovao u reviziji, prestao je radni odnos u Uredu za reviziju institucija u FBiH 5. 6. 2022. godine.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku
reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Aida Nurkić – voditeljica tima

Vedran Zovko – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv institucije: Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske županije						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	0	40	0	0	0	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	40	0	0	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine						
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	40	0	0	0	
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	40	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi						
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

II RASHODI (od 1 do 7)	2.773.784	2.289.090	1.120.355	(484.694)	82,5
-------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-------------

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	726.850	719.488	661.549	(7.362)	99,0
	Bruto plaće i naknade plaća	605.250	602.064	558.671	(3.186)	99,5
	Naknade troškova zaposlenih	121.600	117.424	102.878	(4.176)	96,6
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	63.551	63.217	58.661	(334)	99,5
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	91.383	72.388	89.980	(18.995)	79,2
	Putni troškovi	12.000	0	2.930	(12.000)	0,0
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	0
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	10.000	6.087	7.213	(3.913)	60,9
	Nabavka materijala i sitnog inventara	6.734	7.012	3.995	278	104,1
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	10.000	8.041	15.550	(1.959)	80,4
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	5.560	0	
	Izdaci za tekuće održavanje	13.000	10.281	12.769	(2.719)	79,1
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	2.000	1.379	1.379	(621)	68,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	37.649	39.589	40.584	1.940	105,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.892.000	1.433.997	310.166	(458.003)	75,8
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	30.000	0	0	(30.000)	0,0
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	462.000	440.000	240.000	(22.000)	95,2
	Subvencije javnim preduzećima	1.400.000	980.709	70.166	(419.291)	70,1
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	
	Drugi tekući rashodi	0	13.287	0	13.287	
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0,0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	(2.773.784)	(2.289.050)	(1.120.355)	484.734	82,5
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	6.500	6.431	2.199	(69)	98,9
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	
	Nabavka građevina	0	0	0	0	
	Nabavka opreme	6.500	6.431	2.199	(69)	98,9
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	6.500	6.431	2.199	(69)	98,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	(2.780.284)	(2.295.481)	(1.122.555)	484.803	82,6
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0,0

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0,0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0,0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,0
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
2. Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0,0
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Vanjske otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0,0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	(2.780.284)	(2.295.481)	(1.122.555)	484.803	82,6

Rukovodstvo je izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 24. 6. 2022. godine.

**Ministrica
Dijana Puzigaća**

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine				
Naziv institucije: Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske županije				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	875.044	370.069	236,5	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	1.856	1.856	100,0	
2. Vrijednosni papiri				
3. Kratkoročna potraživanja	279.001	64.500	432,6	
4. Kratkoročni plasmani				
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	594.187	303.713	195,6	
6. Zalihe materijala i robe				
7. Zalihe sitnog inventara				
8. Kratkoročna razgraničenja				
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	8.037.317	6.542.497	122,8	
9. Stalna sredstva	13.464.068	11.605.593	116,0	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	5.426.751	5.063.096	107,2	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	8.037.317	6.542.497	122,8	
12. Dugoročni plasmani				
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana				
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15. Vrijednosni papiri				
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira				
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18. Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	8.912.361	6.912.566	128,9	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	875.044	370.070	236,5	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	502.279	71.943	698,2	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21. Kratkoročni krediti i zajmovi				
22. Obaveze prema zaposlenicima	74.251	71.104	104,4	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24. Kratkoročna razgraničenja	298.514	227.023	131,5	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)				
25. Dugoročni krediti i zajmovi				
26. Ostale dugoročne obaveze				
27. Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	8.037.317	6.542.496	122,8	
28. Izvori stalnih sredstava	8.037.317	6.542.496	122,8	
29. Ostali izvori sredstava				
30. Izvori sredstava rezervi				
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima				
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	8.912.361	6.912.566	128,9	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 18. 2. 2022. godine.

**Ministrice
Dijana Puzigaća**